Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!

ЭНСИЭЛИ

Нам улууһун хаһыата. 1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр тэрүттэммитэ

2003 с.
Алтынньы
25
күнэ
субуота
№ 130
(9292)

«УЧААСТАКТААҔЫ БЫЫБАРДЫЫР КОМИССИЯЛАРЫ ТЭРИЙИИ ТУҺУНАН» ТЕРРИТОРИАЛЬНАЙ-БЫЫБАРДЫЫР КОМИССИЯ БЫҺААРЫЫТА

«РФ Федеральнай Мунньаҕын Госдуматын депутаттарын быыбардарын туһунан» Федеральнай сокуон 22 ыст. 3 пуунугар сөп түбэһиннэрэн учаастактардааҕы быыбардыыр комиссиялар састааптарын сүүмэрдээһинҥэ этиилэри 2003 с. сэтинньи 4 күнүгэр диэри болдьоххо киллэрэргэ:

«Нам улууһа» муниципальнай тэриллии бары нэһилиэктэрин баһылыктара ыйыллыбыт болдьоххо диэри учаастактардааҕы быыбардыыр комиссиялары тэрийиигэ кииртбит этиилэри түмэн территориальнай-быыбардыыр комиссияҕа түһэрэллэригэр.

Намнаагы территориальнай-быыбардыыр комиссия председателэ С.Д. КОБЯКОВА
20.10.2003 г. Нам сэл.

ТЕРРИТОРИАЛЬНАЙ-БЫЫБАРДЫЫР КОМИССИЯ БЫҺААРЫЫТА

Открепительнэй дастабырыанньа кытаанахтык учуоттанар докумуонунан буолар.

Тустаах быыбардыыр учаастак испиинһэгэр киирбит быыбардааччы куоластааһын кэмигэр итиннэ кыайан кэлэн быыбардыыр кыаҕа суох буоллаҕына, туһааннаах территориальнай учаастагар (45-25 хонук иннинэ) эбэтэр учаастактааҕы (куоластааһын буолуон 24 хонугуттан) быыбардыыр уокуругун чэрчитинэн, үөһэ ыйыллыбыт федеральнай сокуон 4 ыст. 1, 2 пуунарыгар олоҕуран эрдэ куоластыан сөп.

Быыбардааччы бириҥиинэтин ыйан туран суругунан сайабылыанньатыгар олоҕуран, киниэхэ тус бэйэтигэр эбэтэр кини бэрэстэбиитэлигэр нотариуһунан бигэргэммит доверенноска олоҕуран открепительнэй дастабырыанньа бэриллэр.

Быыбардааччы эбэтэр кини бэрэстэбиитэлэ открепительнэй дастабырыанньаны ылыы туһунан итилэри биэрии реестригэр (территориальнай-быыбардыыр комиссияҕа) эбэтэр быыбардааччылар испиинэктэригэр бэйэтин паспорын, итини тэҥэ паспоры солбуйар докумуоннар серияларын уонна нүөмэрдэрин ыйан туран илии баттыыр. Бу түбэлтэҕэ быыбардааччылар испиинэктэриттэн сотуллар уонна учаастактааҕы быыбардыыр комиссия боротокуолугар быыбардааччылар ахсааннарын туһунан сыыппараҕа киллэриллибэт.

Открепительнэй дастабырыанньа территориальнай эбэтэр учаастактааҕы быыбардыыр комиссиялар бэчээттэрэ турбут итиэннэ открепительнэй дастабырыанньаны биэрбит территориальнай эбэтэр учаастактааҕы быыбардыыр комиссиялар чилиэннэрин илии баттааһына баар буоллахтарына дьиҥнээҕинэн ааҕыллар.

Быыбардыыр күн открепительнэй дастабырыанньалаах быыбардааччы бэйэтин быыбардыыр уокуругун территориятыгар ханнык баҕарар быыбардыыр учаастакка куоластыан сөп, итиниэхэ киниттэн открепительнэй дастабырыанньата ыллыллар. Куоластыыр бюллетеһи ылбыт маннык быыбардааччы быыбардааччылар эбии испиинэктэригэр бэйэтин дьиҥнээх олорор аадырыһын ыйар эбээһинэстээх.

Намнаагы ТБК председателэ С.Д. КОБЯКОВА
2003 с. алтынньы 20 к. Нам сэл.

Былыргыны быһыт саппат

ЭҤСИЭЛИ ХОЧОТҮН БЫЛЫРГЫТА, БИЛИҤҤИТЭ, ИҤҤИКИТЭ

Өскөтүн киһи төрөөбүт дойдутун былыргытын кэрэхсээбэт, билбэт буоллаҕына, дойдутугар тоҥ дуу һалаах диэн өйдөнөр.

Алтынньы 22 күнүгэр Нам улууһун бочуоттаах олохтооҕо, краевед-энтузиаст Т. И. Замятин сырдык кэриэһигэр «Энсиэли хочото былыргыта, билиҥиитэ, иҥникитэ» диэн научнай-практическай конференция буолан ааста. Тэрийээччилэринэн «Нам улууһа» муниципальнай тэриллии, СР тылга, литератураҕа института, Ем. Ярославскай аатынан саха гос. музейа, улуустааҕы үөрэх уонна культура урпавлениелара буоллулар. Конференцияҕа наука кандидаттарыттан ураты улуус оскуолаларын историяҕа учууталлара, музей үлэһиттэрэ, оскуола үөрэнээччилэрэ биирдиилээн кыраайы үөрэтээччилэр кэлэн кыттыыны ыллылар. Бастакы чаһа «Кэмнэр алтыһыылара» диэн теманан аһылынна.

Ол курдук «М.К.Аммосов» диэн темаҕа Намтан төрүттээх и.н.к., СГУ этнографияҕа кафедратын сэбиэдиссэйэ П. А. Слепцов, «Нам улууһа 17 үйэҕэ» диэн темаҕа ТЛИНЧИ научнай үлэһитэ А.А.Борисов, «Намнар төрүттэрэ» - эмиэ бу институттан В. В. Ушницкай, «Мымах кинээс Дьокуускай остуруогун төрүттэниитигэр оруола» - П.П.Петров, «Улуус музейдара научнай-сырдатар үлэҕэ оҕону иитиигэ оруола» -Ем. Ярославскай аатынан гос. музей научнай үлэһитэ Н.С.Федоров, улуустааҕы үөрэх управлениетын иһинэн иитиигэ уонна эбии үөрэхтээһин отделын сэбиэдиссэйэ А.С.Павлова «Оскуола музейа оҕолору иитиигэ оруола» диэн темаларга дакылаат аҕаан иһитиннэрдилэр. Бу кэнниттэн дьүүллэһии буолла. И.З.Кривошапкин Мымах кинээс аата хайдах сурулларый — Мымах дуу, Мамык дуу? — диэн учуонайдарга интэриэһинэй, мөккүөрдээх ыйытыыны биэрдэ, инникитин хардарыта санаа атастаһан үлэлииргэ ыҥырда. Сир музейын директора Г.И.Кривошапкин Мымах кинээһи таҥнарыахсыт, нууччаларга норуотун уган биэрбит куһаҕан, түөкүн киһи диэн улахан бутууру, мөккүөрү таһаарда. Кини этиитигэр и.н.к., ТЛИНЧИ научнай сотрудниага А.А.Борисов маннык эппиэттээтэ: источник суоҕуттан, тиийбэтиттэн тахсар. Мымах туһунан норуот сэһэнэ суох. Тоҕо? Биллиилээх кыраайы үөрэтээччилэр, этнографтар Эргис, Сэһэн Боло Намҥа сылдьыбатахтар, архив матырыйаалларыгар кинээс туһунан былыргы сэһэн, үһүйээн суох. Мымаҕы таҥнарыахсыт диир төрдүттэн сыһыһа. Аҕа уу һун баһылыга уһуну-киэҥи толкуйдаабыт буолуохтаах. Конференция маҥнайгы чааһа олус интэриэһинэйдик, сыһыы санаа атастаһыыларынан түмүктэннэ. Иккис чаас «Оскуола музейдара үүнэн эрэр көлүөнэҕэ оруоллара», «Саха сирин хас биирдии нэһилиэктэригэр история, култуура пааматынньыктарын харыстааһын» диэн хоһоонноох буолла. Конференция кэнниттэн санаалар:

К.К.Шелковников, Хамаҕатта-саха француздскай оскуолатын историяҕа учууталa:

— Бу конференция улууһу, кыраайы үөрэтэргэ олус наадалаах. Холобур, оҕолорбутун үөрэтэрбитигэр хантан эрэ ыраахтан буолбакка, бэйэбит төрөөбүт улуспутуттан нэһилиэкпититтэн саҕалаан үөрэтэрбит оҕолорго быдан тиийимтиэ, туһалаах. Конференцияҕа история учууталларын, музей үлэһиттэрин ынырбыттара саамай сөп дии саныыбын.

Семенова Лира, Хамаҕатта саха-француздскай оскуолатын үөрэнээччитэ:

— Мустубут дьоннор кырдьыгын билбэккэ сылдьаннар санааларын толорута суох эппиттэрин сөбүлээбэтим. Баҕар ол материал тиийбэтиттэн буолуон сөп.

М.П.Турантаева, Партизан орто оскуолатын иһинэн музей директора:

— Конференцияҕа учуонайдар олус интэриэһинэй дакылааттары иһитиннэрдилэр, онтон мин элбэҕи биллим, инники үлэбэр туһаныам диэн бигэ эрэллээхпин. Миигин кытта кэлсибит 11 кылаас үөрэнээччитэ Азарова Маша уонна 10 кылаас үөрэнээччитэ Парников Андрей эмиэ элбэҕи биллилэр- көрдүлэр, сууннулар. Инникитин туһаныахтара дии саныыбын.

Лена УВАРОВСКАЯ

Бэйэни салайыныы — инники дьылҕабыт!

БӨҺҮӨЛЭКПИТ ЫРААС БУОЛЛУН!

Нэһилиэк күнэ иккис сылын ыытылынна. Сыл устата биллэркөстөр уларыйыылар тахсыбатылар. Оскуола, детсад да сылаһынан кэмигэр хааччылыннылар. Онон кыстыкка бэлэм баар. Сайынын ыалларга уу туһааарыы быйыл да оҥоһуллубута. Оҕуруот аһын переработкатын сыаҕа тэриллибэтэ. Бөһүөлэккэ дьиссипилиинэни кэһии таһаарыллар. Арыгылаһынтан сыл устата хас да киһи оһоллонон олохтон туораата. Ыччат ортотугар өйдөтүүлээх үлэни күүскэ, кыайа-хото ыытар туһуттан кини салайааччытын хамнастыыр сөбө көҥүннэ. Итилэр уонна атын да боппуруостарга тохтоон, нэһилиэк баһылыга ирэ-хоро, сиһилии кэпсээтэ. Корнилов Борис Иванович бу сыллаагы отчуота буолбатах, үлэхамнас уонна балаһыанньа туһунан иһитиннэритэ.

Нэһилиэк күнүн ыытыыга муниципальнай тэриллии дьаһалтатын баһылыга Дмитрий Панкратьевич Корякин кытынна уонна улахан этиини оҥордо. Кини саныырынан нэһилиэккэ үлэ-хамнас ыытыллар эрээри, улахан быһаарыы, хаалыы баарын ыйда. Тугу кыайа-хото тэрийэн ыытар сөбүй? Онуоха Д.П. Корякин бу курдук эттэ: «Бөһүөлэк суола-иитэ үчүгэй, гаас ыал аайы баар, бааһынай хаһаайыстыбалар үлэни-хамнаһы улууска бастакынан саҕалаабыттара. Үчүгэйдик үлэлиир саха-француздскай оскуола, сельскэй кулууп, музыкальнай оскуола о.д.а. нэһилиэккэ бааллар. Нэһилиэннээҕи үөрэҕи, спорды тарбатыы саҕаламмыта 70 сылын туолуутун бэлиэтиир Хамаҕатта орто оскуолата эмиэ ситиһиилэрдээх. Республика салалтатыгар үлэлиир дьон нэһилиэктэн үгүстэр, кинилэр көмөлөрүгэр, инициативаларыгар тирэҕирэр наада буолла. Бүлүү эҥэринээҕи улуустар олус түмсүүлээхтэр. Дьокуускайга Нам улууһуттан 1000 ыччат үөрэнэр. Кинилэр эмиэ көмөлөөх буолуохтарын сөп. Үлэни хотуулаахтык тэрийэргэ кэмэ кэллэ. Оҕуруот аһын уонна үүт переработкатын сыахтара тэрилликтэр, үлэ бу хайысхатыгар болҕомтону уурар наада. Хамнастаах ыччат лидерэ туһаны эрэ биэриэҕэ. Үчүгэй, бастыҥ өйөөн, олоххо түргэнник киллэрэн, оҥорон иһиэххэ».

«Хамаҕатта бас билэн олорор сирэ географическай өттүнэн ылан көрдөххө, олус табыгастаах, үчүгэй, үлэлиргэ барыта өттүнэн усулуобуйалаах нэһилиэк. Үлэни көҕүлээһиҥҥэ актыыбынайдык кыттан, нэһилиэк дьоннорун үлэҕэ көҕүлүүр боппуруостары туруоруохха, бөһүөлэк ыраас буоларын ситиһиэххэ, образцовай бөһүөлэк буолар толору ыыхтаахпыт. Ол туһугар дьону-сэргэни түмэн тэрийиэххэ, үлэлиэххэ!» — ити курдук этиини оҥордо улуус оох-дьаһах-коммунальнай хаһаайыстыбатын директора Андрей Григорьевич Кобяков.

Нэһилиэк ыгык сүбэтин салайааччыта Григорий Софронович Кокорев, советскай-профсоюзнай үлэ лидерэ Д.П. Обутов «Энсиэли» хаһыакка таһаартарбыт ыстатыйата сөптөөҕүн санатта. Бөһүөлэккэ дьиссипилиинэни оскуолаттан саҕалаан тупсарар наада. Бааһынай хаһаайыстыбалар кыайан өрүттүбэтилэр, бородууксуйаны оҥорон таһаарар кыахтара аччаан иһэр. Техника эргэрдэ, саҥаны ыларга үп-харчы көстүбэт, кредит бэриллибэт. Кооперативтары тэрийии сөптөөх этэ диэн бэйэтин этиитин түмүктүүр.

Орто оскуола нууччча тылыгар, литературатыгар учууталa Е.Р. Чиряева, саха-француздскай оскуола программист учууталa Е.Г. Саввинова, тыыл ветерана Н.И. Кокорев, участковай инспектор И.М. Винокуров о.д.а. кэпсэтиигэ кытыннылар. «Мин Сахам сирэ XXI үйэҕэ» управление начальнига Иван Софронович Емельянов нэһилиэк күнүгэр кыттыыны ылла. Үлэни, олоҕу-дьаһаҕы кытта инэн-тоҥон билистэ. 2 №-дээх детсадка көмөҥү оҥоруом диэн эрэннэрдэ. Үөрүүлээх биэчэргэ Хамаҕатта музыкальнай оскуолатын директора С. Бурнашева үөрэнээччилэрэ концерт көрдөрөн, улахан махталы, биһирэбили ыллылар.

Нэһилиэк дьаһалтата уонна «Түһүлгэ» сынньалаҥ киинин үлэһиттэрэ көҕүлээн, тэрийэн, кэпсэтэн Д.К. Сивцев — Суорун Омоллоон аатынан опера уонна балет театрын артыыстара Дьокуускайтан тахсан кэрэхсэбиллээх, өйдөбүллээх үчүгэй концеры көрдөрдүлэр. Нэһилиэннээ үөрүүтэ-көтүүтэ улаатта, сонун ырыаны-тойугу истэн сүргэтэ көтөҕүлүннэ. РСФСР үтүөлээх, Саха Республикатын народнай артыыската Альбина Борисова, Саха Республикатын үтүөлээх артыыската Анна Дьячковская, СР народнай артыыската Марина Попова, солист Юрий Баишев толоруулара үрдүк күүрээнинэн, махталынан ылыныллан истилэр.

Нэһилиэк күнэ тэрээһиннээхтик ыытылынна. Ыалдьыттар оскуолаҕа, детсадка сылдьан, үлэни кытта билсистилэр. Хамаҕатта нэһилиэгин дьаһалтатын аппараата Корнилов Б.И., Габышева Г.Ф., Дорофеева Е.Г., Игнатьева А.А., Бурнашева Л.И. о.д.а., «Түһүлгэ» сынньалаҥ киинин актыыбынай, айымньылаах үлэһиттэрэ Жиркова М.Н., Харитонова А.А., Макарова Н.Г., Гаврильева Т.М. көхтөөхтүк кыттыннылар, тэрийистилэр.

Георгий КРИВОШАПКИН

Бүгүн улуус тыатын хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ профессиональнай бырааһыннъыктарын бэлиэтиллэр

САРГЫБЫТ САЛАЛЛАР СУОЛУНАН — ЭРЭЛЛЭЭХТИК!

Тыа хаһаайыстыбатын уонна аһылык промышленноһын убаастабыллаах үлэһиттэрэ, производство ветераннара!

«Нам улууһа» муниципальнай тэриллии дьаһалтатын тыа хаһаайыстыбатын улуустааҕы управлениетын уонна АПК үлэһиттэрин профсоюһун улуустааҕы комитетын аатыттан эһигини тыа хаһаайыстыбатын уонна аһылык промышленноһын үлэһиттэрин күпүнэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит!

Тыа хаһаайыстыбатын производствотын көдьүүһүн үрдэтэр, тыа сирин социальнай инфраструктуратын сайыннарар инниттэн СР Государственнай Мунньаҕа (Ил Түмэн) 2002-2006 сс. СР тыатын сирин социальнай-экономическай сайдыытыгар анаммыт Президент программатын ылыммыта. Бу программаны олоххо киллэриигэ улууска эмиэ программа оҥоһуллубута. Онно сиртэн, сүөһүттэн ылыллар бородууксуйалары үрдэтиигэ, хаачыстыбатын тупсарыыга туһаайыллыбыт үлэлэр бэлиэтэммиттэрэ. Балыыһалары, үөрэх уонна культура учреждениелэрин тутууну кэҥэтии, улуус нэһилиэктэригэр гаһы киллэриини түргэтэтии, улуус экономикатын сайыннарыы уонна нэһилиэньэ социальнай олоҕун-дьаһаҕын таһымын үрдэтии соруктара көрүллүбүттэрэ.

Бары хаһаайыстыбалар тыа хаһаайыстыбатын үлэлэрин салааларыгар: сир үлэтигэр, сүөһү иитиитигэр, тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын соҕотуопкалааһынга ыйыллыбыт сорудахтары толорорго дьаныардаах үлэлэрин түмүгэр үгүс былаанныммыт үлэлэр толоруллан уонна аһара толоруллан иһэллэр. Сааскы-сайыҥҥы үлэлэри түмүктээн хас күһүн аайы быыстапка-дьаарбаҥка ыытыллаҕын улуус олохтоохторо уонна ыалдьыттара көмүс күһүн уонна үүнүү сиэдэрэй бырааһыныыгын курдук күүтэр уонна актыыбынай кыттыыны ылар буоллулар.

Тыа сирин үлэһитэ хаһан да бүппэт үгүс сытыы проблемалардаах да буоллар дьон үлэлиир-хамсыыр баҕалаах. Онон миэстэтигэр дьон үлэлиир усулуобуйатын тэрийдэхпитинэ улуус экономическай сайдыыта бэйэтин дьоһун миэстэтин булуоҕа.

Тыа сирин уонна аһылык промышленноһын ытыктабыллаах үлэһиттэрэ, тыа хаһаайыстыбатын үлэтин ветераннара! Эһигини бары гытын профессиональнай бырааһыныыккытынан эҕэрдэлиибит уонна дьолу-соргуну, үөрүүнү-көтүүнү, үлэҕитигэр өссө үрдүк ситиһиилэри, доруобуйаны баҕарабыт.

Тыа хаһаайыстыбатын улуустааҕы управлениета,
АПК үлэһиттэрин профсоюһун улуустааҕы комитета

ААЛ УОТ СЫРАЛҔАННААХ,
АЛАҺА ДЬИЭ АХТЫЛҔАННААХ.

ДЬИЭ КЭРГЭН КИЭҺЭЭҤИ ТҮМСҮҮТЭ

Мин манньык этиилээхпин

АНЫГЫЛЫЫ ДЬИЭЛЭНЭН-УОТТАНАН

Мин бу сайын I Хомустаах балыыһатыгар сытан эмтэнэн тахсыбытым. Урукку өттүгэр, таһынан ааһар буолан, сирин-уотун, дьонун-сэргэтин билбэт этим. Хойутаатарбын да, куруук испэр саныы сылдьар махталбын, баҕа санаабын, балыыһам бары үлэһиттэрин Ийэлэр күннэринэн эҕэрдэлээн туран «Эҥсиэли» хаһыатым нөҥүө биллэрдэхпинэ сатаныыһы.

Ханна да буоларын курдук олох ыараан, дьон-сэргэ майгылара, санаалара ыһыллыбыт кэмигэр диэтэххэ, бу балыыһа үлэһиттэрэ сахалыы истиҥ сыһыаннаах, үөрэ-көтө сылдьар ийэлэр, кыргыттар утумнаан туран олохтоох үлэһиттэр эбит. Ыраах да, чугас да эмтэнэр буоллахха, врач да, сиэстэрэ да билиилэрэ-көрүүлэрэ, эмтиирдэрэ биир дии саныыбын. Улуус киинниттэн, нэһилиэктэртэн кэлбит ыарыһахтар, кырдьаҕастар манна болҕомтолорун ууран, кыһаллан эмтииллэрин иһин махталлара улахан. Манна буор-босхо эмп, сылаас аһылык, ыраас таҥас, чуумпу сырдык дьиэ. Уоллара Ньургун Тимофеев хаачыйбыт араас аппараттар үлэлии тураллар. Этэҥҥэ сырыттаҕына өссө да көмөлөһүө турдаҕа. Олохтоохтор абыраммыттар, махталлара улахан. Эмтэнэр, сынньанар дьиэ курдук санаатым.

Ыарыы-сүтүү элбээн билигин киин балыыһабытыгар ханан да толорулар. Киһи баалаабат. Эдэрдэртэн, оҕолорбутуттан ордон, үлэттэн-хамнастан туораабыт кырдьаҕастар, өссө «тыыл ветераннааххын дуо?» диэн ыйыттахтарына суох дьоно үтүрүһэ-анньыһа сылдьарбыт сүрэ бэрт курдук. Мэһэй буолуох курдукпут. Этэҥҥэ сырыттахха киһи барыта кырдьар дьылҕалаах, олох сокуона. Сааһыран истэххэ, күн-дьыл барара түргэнэ. Этэргэ дылы, эдэрбититтэн кырдьа оонньуур, ыарыылар арахсыспат аргыс. Ааспыт үйэбит киһи туһугар, аны санаатахха үчүгэй да, куһаҕан да өрүттэрдээх. Кырдьыгы суруйдахха, хара боростуой үлэһиттэр түбэһэбит. Үлэлиир сиргэр, миэстэҕэр оһоллонноххуна, дэлби түһэн эчэйдэххинэ, итиигэ да бустахха тэриллэбит чиэһин көмүскээбитэ буолан, ыстараап түһэримээри, премиальнай сотуллар диэн бириэмэтигэр эмтэммэккэ хааларбыт үгүс буолара. Онтон хонтуора үлэһиттэрэ олорон эрэн, туохха оһоллонуохтарай? Үйгуоталара кинилэргэ буолар эбит этэ. Ол да биһиги доруобуйабытыгар охсоро үгүс.

Оччолорго да хамнас төлөнөрө кыра этэ. Эдэр сылдьан үлэ-хамнас үөһүгэр, дьиэ-уот түбүгүттэн ордон кыра ыарыыны билиммэт этибит. Билигин даҕаны врачтар биэрбит эмтэрин дьиэбэр сатаан табан эмтэммэт эбиппин. Онтон куруук да буолбатар, балыыһаҕа киирэн эмтэннэхпинэ быдан көмөлөөх (ол харахтан сыыһы да ылбыт курдук буолбатар). Кэлин сылларга ханна да барбат-кэлбэт киһи, күһүн хаста да отонноһон, дөлүһүөннэһэн, оҕуруоппун бэрийэн үлэм-хамнаһым баһаам. Эмтэммитим чахчы да туһалаатаҕа дии. Бу сыппыт балыыһам сэбиэдиссэйин бэрт номоҕон дьүһүннээх Суздалова Александра Ильинична аҕата Лукин Илья Ильич, онтон кэргэнин Суздалов Петр Иннокентьевич аҕата — Суздалов Иннокентий Иннокентьевич — иккиэн Хатырык нэһилиэгин Кыһыл Талаһатыгтан төрүттээх, биһигини кыгта алтыһан улааппыт, буспут-хаппыт сытыы-хотуу үлэһит убайдар этилэр.

Ити курдук хаһан эмэ саныыр, ахтар суох, буолбут дьоммут оҕолоро, ыччаттара төрөөбүт улуустарын араас нэһилиэгэр үлэлээн олохторун, дьоллорун булан убаастана сылдьаллара истиэххэ, саныахха күндү сонун буолар. Аҥардас ийэ бэйэтин оҕолоруттан ордон, аҕатын кэриэстээн, аймахтарын тулаайах хаалбыт кыыс оҕолору иитэ сылдьар эбит. Онтон былыр былыргыттан «доҕор-атас», «биир коллектив үлэһитэ» тус-туспа дьоннору сибээстиир улахан суолталаах буолааччы. Ол курдук уһун сылларга көрсүбэтэх дьүөгэм Харитонова Анна Федотовна, ол ыгык иэһи толорон сытарым устатыгар, дьиэтин түбүгүттэн ордон, минньигэс аһын аҕалан, кэпсэтэн, үөрэн-көтөн барара улахан махтал. Туһугар аймахтааҕар да күндү. Бу сыппыт балыыһам кэрэ айылҕалаах, чэбдик салгыннаах бэс чагда тэллэҕэр турар, эргэрэн эрэр мас дьиэ. Ыкса ыаллар олорор буоланнар, киһилиин-сүөһүлүүн, отун-маһын үлтү кэһэннэр дьүдэтээри гыммыттар. Киһи олоҕун күндү баайа — доруобуйата — диэччилэр. Ыраах баран үбүнэн-аһынан толунан, сырыытын да кыайбат, кыаммат араҥаларга, кырдьаҕастарга сөптөөх усулуобуйалаах миэстэ эбит. Баҕар кэлин уһуну-киэҥи толкуйдаан, бэйэлэрин инникилэрин өйдөөн билиҥҥи салайар улууспут ыччаттара эмтэнэр, сынньанар профилакторий курдук аһаллара буоллар төһөлөөх дьон эмтэнэн, сынньанан махтаныа этэй? Аны билигин үөһэттэн ыйыыны-кэрдиини күүппэккэ, улууспут эрэ туһа диэнинэн салайтарыахха наада.

Үлэ-хамнас үтүөтүнэн үтүө санаа үмүөрүспүт, иллээх кэргэн уйаламмыт, маҥан халааттаах ааннььалларбыт, дьон-сэргэ махталынан араҥаччыланан уһун дьоллоох олохтонуҥ.

А. ПОПОВА,
үлэ ветерана, Нам сэл.

РЕДАКЦИЯТТАН:

«Кырдьаҕастан — сүбэтин» диэн биһиэхэ мэлдьи суруйар Анна Попова бу бэлиэтээһиннэрин этиэххэ сөп. Кырдьык даҕаны, улууска доруобуйаны тупсарынарга усулуобуйа суоҕун кэриэтэ, балыыһаҕа миэстэ мээнэ көстүбэт. Аны чахчы күүскэ ыалдьыбыт дьону быһа түһэн профилакторийга сытар курдук санамматыҥ чахчы. Онон улуус дьоно ким ханна, туох сибээстээҕинэн, кыахтааҕынан Дьокуускай чугаһын быһыытынан «Чэбдигинэн», «Хотунан», гериатрическэй кииниинэн о.д.а. путевка булан доруобуйаны тупсарынарга дьулуһаллар. Биллэн турар, манна ахсааннаах киһи тиксэр. Онон улуус дьаһалтата, Ил Түмэҥҥэ депутаттарбыт, аччыгый да депутаттарбыт сүбэлэрин холбоон итиччэ табыллан үлэлиир балыыһаны профилакторий гына кэҥэтэн, базатын тупсаран, сөбүгэр соҕус сыанаҕа (ветераннарга отой да босхо) дьон-сэргэ улахан ыарыы хабыан иннинэ доруобуйаларын көннөрөллөрүгэр усулуобуйа тэрийиэхтэрин наада курдук. Дьэ ити буолуо этэ — норуот туһугар дьиҥнээх кыһамньы.

Дьиэҕэ-уокка туһалаах сүбэлэр

АРАЙ МАННЫК ОҤОҺУННАХХА . . .

БИИР ТЫМЫРДААХ СИСТЕМА — «САМОВАР»

Бу биир тымырдаах системаны он түргэн уонна барыстаах. Ааны кыйа турбаны муоста аннынан ыыттахха өс дук буолар. Система таһымын разни см. тэҥнэһэр. Краннары бары радиатордарга олордоҕун — салгын таһаарарга аналлаах. Биир секция — (радиатор киэнэ) 1 кв.м. иэннээҕинэн ааҕыллар.

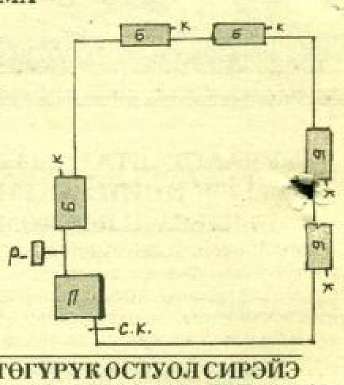

П — котел
Б — радиатордар
Р — расширитель
К — краннар, Ф-15
СК — суокуур кран

ТӨГҮРҮК ОСТУОЛ СИРЭЙЭ

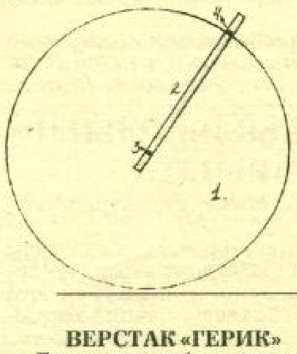

Төгүрүк остуол сирэйин ДСП-тан быһарга рейка биир кыгыытыгар тоһоҕо саайыллар, нөҥүө өттүгэр сытыыламмыт шуруп эрийэҕин. Тоһоҕолоох өттүн остуол хабыллар хаба ортотугар хам саайаҕын уонна рейкэлээх шурубу эргитэн төгүрүк гына, ДСП быстыар дылы эргитэн быһаҕын.

1 — ДСП
2 — рейка
3 — тоһоҕо
4 — шуруп

ВЕРСТАК «ГЕРИК»

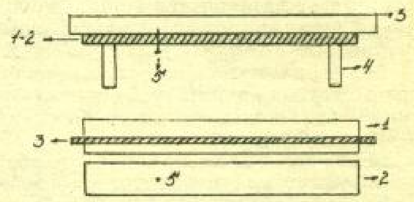

Бу остуолга маһы харандааһынан суруйбакка кырыылыыгын. Хайытар хаптаһыҥҥын үһүс маска сыһыары тутан баран илии циркуляркатынан үһүс мастан араарбакка эрээрбэтэҕин. Оттон иккис кырыытын эмиэ итинник ууран баран (эрбэммэтэх өттө үһүс маска сыстар) линейканан үһүс маска тутан баран эрбэммит өттүнэн төбөтүн төрдүн тэҥниигин. Хаптаһын хамсаабатын инниттэн таҥнары саайыллыбыт тоһоҕоҕо иҥнэриллэр. Бу остуолга төһө баҕарар уһун хаптаһыны эрбиэххэ сөп, үлэҥ үс төгүл түргэтиир.

1-2 — былаахылар
3 — 25 мм хаптаһын
4 — атахтара
5 — тоһоҕо

Герасим ПРОТОПОПОВ,
I гр. инбэлиит, Нам сэл.

САМОЗДРАВЫ ЫЛЫАҤ, ДОРУОБУЙАҔЫН ТУПСАРЫАҤ!

«Труд» хаһыакка «Самоздрав» диэн кыра аппарат туһунан хайҕаан суруйбуттарын ааҕаммын суруйтаран ылан үс ыйтан ордук эмтэнним. Бу аппараты 4-10 ый устата туһанан инфаркты, инсульту, атеросклероһу, сүрэх ыарыыларын, бронхиальнай астманы, хаан баттааһынын, утуйбат буолууну, мигрени, оһоҕос ыарыыларын о.д.а. үтүмэн үгүс ыарыылары эмтииллэр. Ити курдук ыйыллыбыт ыарыылары эмтээһиҥҥэ элбэх таблеткалары, эмтэри иһиини, балыыһаҕа киириини, быраас хонтуруолун тумнуохха сөп. 1998 сылтан саҕалаан бүгүҥҥү күҥҥэ диэри аппаратынан 400000 киһи туттубут. Билигин үп-харчы кэмчи, эмп сыаната ыарахан кэмигэр бу тэрили эһиги баара-суоҕа 324 солк. атыылаһыаххытын сөп. Күҥҥэ иккитэ 20-лии мүнүүтэ устата трубканы тыынаҥҥыт доруобуйаҕытын тупсарыҥ. Ити курдук туһанарга судургу гына Аан дойдута биллибит, аар-саарга аатырбыт космическай медицина учуонайа К.П.Бутейко эмтиир ньыматын туһанан кини салҕааччылара манньык аппараты айбыттар, бар дьоҥҥо туһаны аҕалбыттар. «Самоздрав» диэн аппарат Москваҕа, Брюссельга уонна Парижка ыытыллыбыт күрэхтэһиилэргэ кыгтан кыһыл, үрүҥ көмүс мэтээллэринэн наҕараадаламмыт. «Самоздравы» манньык аадырыһынан сакаастыаххыгын сөп:

443051, Самара куорат-51, 350 абоненскай дьааһык, «Самоздрав»

А.Ф.Седалищева, Нам сэл.

ҮЛЭ УҔАРААБАТ ҮӨҺҮГЭР

А.А. Винокуров ыаллыы Ус-Алдан оройуонун Орто Эбэ оскуолатыгар 5-с кылааска дылы үөрэммитэ. Ол саҕана оскуола директорынан П.П. Пестряков үлэлиирэ. Сэрии сылларыгар төрөөбүт тыа сирин оҕото билиитэ-көрүүтэ татым этэ. Ол да иһин буолуо оскуолаҕа үөрэҕин ыарырҕаппыта. Кини салгыы үөрэммэккэ колхоз үлэтин бурҕалдьытын оҕо саһыгар кэтэр дьылҕаламмыта. Бастакы сайыныгар ынах ферматыгар бостууктаабыта. Сайынҥы кэмҥэ атынан оту оҕустарара, мустарара. Кыһынҥы ыйдарга улахан дьону кытта тэҥҥэ хотон тас үлэтигэр эриллибитэ. Ойбон алларан субай сүөһүлэргэ оҕуһунан ууну баһара. Кыһынҥы кылгас күнҥэ балбааҕы тиэйэрэ. Иннокентий Жирков тракторыгар булуукка олорон буору-сыыһы бүрүнэрэ.

1958 сыллаахха Советскай Армия кэккэтигэр ыҥырыллыбыта. Кини Дальнай Восток Приморскай кыраайыгар сулууспалаабыта. Ити сыл киһи сөбүөн курдук биир ротаҕа 30-ча саха уолаттара биирдэ түбэспиттэрэ. Ол иһигэр Уус-Алдан оройуонуттан сэттиэ этилэр. Кинилэр арочнай ыскылааттары монтажтаабыттара. Хас эмэ хранилищелары оҥорбуттара. Ол быыһыгар траншеялары хаһаллара. Афанасий таас тутууларга каменщиктаабыта. Нөҥүө сылыгар кини сулууспальыр чааһын Прикарпатскай байыаннай уокурукка бырахпыттара. Онно Тернополь куорат таһыгар, кыра Подольскай куораттан чугас тыа саҕатыгар балааккаларга түһэрбиттэрэ. Уолаттар ракеталар турар бөҕөргөтүнүүлэрин, суолларыы, таас тутуулары оҥорбуттара. Арҕаа Украинаттан 1961 сыллаахха дойдуларыгар ыыппыттара.

Афоня Винокуров балаҕан ыйын саҥатыгар Дьокуускай куорат Даркылааҕар кэлэн пароходтан түспүтэ. Ити кэмҥэ Афоня биирдэ төрөөбүт эдьиийэ ийэтинээн Нам оройуонугар олороллоро. Афоня ый кэриҥэ дьонугар сынньанан баран Дьокуускай куоракка үлэ көрдөһө киирбитэ. Ити сылларга тыа оройуоннарын кииннэригэр тутууну ыытар 572 №-дээх СМУ тэрилтэтэ баара. СМУ 7 оройуоҥҥа тутууну ыытарыттан Афанасий Нам оройуонун талбыта. Ол саҕана Нам селотун иһигэр тутуллар саҥа таас оскуола ортотугар диэри таһаарыллыбыт этэ. Стройучасток начальнигынан Н.С. Попов, прорабынан Н.П. Баишев, биригэдьииринэн П.П. Оконешников, мас тутуу прорабынан Н.А. Евстафьев уонна Николай Кузьмин үлэлииллэрэ. Таас оскуоланы тэҥинэн иккилии холлоҕостоох биирэ 12, иккиһэ 16 квартиралаах уопсайдар тутуллаллара. Ити дьиэлэр тутууларын К.П. Румин уонна Егор Дягилев салайаллара. Тутуута үксүн ыччаттар сылдьаллара.

Түөрт уон икки сыл анараа өттүгэр Нам селота наар маһынан оттунара. 1962 сылтан саҕалаан оройуон киининээҕи иккилии холлоҕостоох мас дьиэлэргэ кирпиччэ оһоҕу тутуута Афанасий Винокуров үлэтин саҕалаабыта. 1972 с. саҕалаан, оһох иһигэр 7-лии секциялаах батареялары холбоон дьиэ иһин ититэр систематы тардар буолбуттара. Ас-үөл буһарыыта, чаанньык оргутуута оһох оҥоһуутуттан тутулуктааҕа. 1980 с. олох сыыйа-баайа тупсан, ити дьиэлэри кииннээн итиигэ киллэрбиттэрэ. Итиини биэриигэ аналлаах хочуолунайдар баар буолбуттара. Онно иккилии-үстүү универсальнай котеллар омморуопкаларыгар буорабын кылаакатыгар Афанасий үлэлээспитэ.

(Бүтүүтүн 4-с стр. көр)

ҮЛЭ УҔАРААБАТ ҮӨҺҮГЭР

(Бүтүүтэ. Иннин 2-с стр. көр)

Итинтэн ыла кирпииччэ оҺох онгоҺуута, сыыйа кылаакката аччаан испитэ. Ол да буоллар чааҺынай ыаллар ханнык баҕарар оҺохтору кылааккатын уурдараллара. Улахан таас тутуулар кылааккаларыгар үлэлэспитэ. Сибээс түмүгүн дьиэтигэр, үс холлоҕостоох таас балыыҺаҕа, аптекаҕа, гостиницаҕа, 8 квартиралаах икки холлоҕостоох, итини таҺынан икки таас дьиэлэргэ уонна Нам орто оскуолатын кылааккатыгар кыттыспыта. Ити кэмтэн ыла ОҺохчут Оппуонньа оҺоҕу онгоруууттан илиитин араарбат.

Олохпут бытаан да буоллар сайдан, Нам улууҺун олохтоохторо айылҕа гааҺын күөх төлөнүн итиитин туҺанар буоллулар. Айылҕа гааҺын төлөнүн ититиниигэ туҺаныан баҕалаах элбэх эрээри, үп-харчы кырыымчыгыттан сорохтор гааҺы кирпииччэ оҺоххо уматаллар. Итинэн сибээстээн кыра иккилии эбэтэр түөртүү квартиралаах дьиэлэргэ оҺохторугар гааҺы туҺанарга, ол инниттэн кирпииччэ оҺохтору тутан, гааҺынан оттору көнүллүүр дьаҺал таҕсыбыта.

Улуус баҺылыгын тутуута солбуйааччы Степан Кирсанов кирпииччэ оҺоххо гааҺы киллэриигэ үлэни ыыппыта. Дьэ, ити кэмтэн ыла, 90-с сыллар саҥаларыттан, ОҺохчут Оппуонньа гааҺынан оттуллар кирпииччэ оҺохтору онгоруутун саҕалаабыта. Аан бастаан итинник оҺоҕу коммунальнай хонтуора уопсайыгар туппута. Бастакынан улуус ытык кырдьаҕаҺыгар В.Л. Еремеевкэ, А.А. Парниковка онгортообута. Ити сыл тута-бааччы айылҕа гааҺын киллэрбэтэхтэрэ эрээри, эҺиилги сылыгар айылҕа гааҺын күөх төлөнө холбонон оҺохтор күүдэпчилэнэ умайбыттара. Таастаахха, Никольскайга, Хамаҕаттаҕа, Партизанҥа, Граф Биэрэгэр, КыҺыл Дэриэбинэҕэ, 1 Хомустаахха, улуус киинигэр олорор үгүс ыаллар саҥа оҺохтоммуттара.

ОҺохчут Оппуонньа гааҺынан оттуллар кирпииччэ оҺоҕу кылааккалаабыта быйыл 10 сылын туолла. Ити сыллар усталарыгар көмүс илиилээх, анал көнүллээх маастар уопсайа 200-чэкэ оҺоҕу уурда. Боростуой Саха сирин тыатын уола эдэр сааҺыттан баараҕымсыйыар диэри хара үлэттэн илиитин араарбата. ГааҺынан оттуллар оҺохтору тутан, улууҺу гаастааҺыҥҥа бэйэтин кылаатын киллэрдэ. Саллар сааҺын тухары улуус социальнай-экономическай сайдыытыгар сыратын биэрбит, туруулаҺан үлэлээбит киҺи үлэтин сыаналыыр кэм кэлбэтэ дуо.

В. СЫРОМЯТНИКОВ

И Һ И Р Э Х   Т Ы Л Л А Р

Уважаемая
МУЗА МСТИСЛАВОВНА!
В день чудесный, юбилейный
Мы приносим поздравленья!
Пусть идет за годом год,
На них не надо обижаться.
Ведь правильно поет Вахтанг:
«Мои года мое богатство!»
Желаем в этот день добра,
Семейных радостей и счастья,
Мы верим в то, что жизнь добра,
А это главное богатство.
Пусть будет жизнь
пленительной и ясной,
Пусть будет век Ваш молод,
как мечта.
Со счетом лет не торопитесь,
Пусть берегут Вас судьба и случай,
Пусть детям светит
свет Вашей любви
Как музыка, как стих певучий!
Пусть Ваша жизнь,
как чаша будет
Полна здоровья и тепла,
Пусть Ваше сердце добрым будет,
Не зная бури и дождя!

С наилучшими пожеланиями
родители и ученики
8 «б» класса НУГ

Дорогая МУЗА МСТИСЛАВОВНА! Поздравляем Вас с 50-летним юбилеем! В Вас всегда чувствуется порядочность, ответственность, умение найти общий язык, нужные слова со всеми: с детьми, коллегами, родителями, молодыми и пожилыми. Вас отличает широкая эрудиция, глубокие методические знания, владение инновационными технологиями, творческий подход к руководству классом.

Пусть же бодрость, оптимизм, творческая энергия не иссякает. Счастья, всех благ, благополучия Вам!

Кафедра филологии, администрация НУГ

Приказом министра внутренних дел Российской Федерации за № 1529 от 24.09.2003 г. заместителю начальника Управления по кадровой и воспитательной работе МВД РС(Я) **полковнику милиции Павлову Михаилу Михайловичу** присвоено звание «Почетный сотрудник МВД России».

Мы, личный состав Намского УОВД, сердечно поздравляем **МИХАИЛА МИХАЙЛОВИЧА** с присвоением этого высокого звания и желаем добра, дальнейших успехов в работе, счастья и благополучия в семье.

В связи с выездом в Намский улус Регионального Центра по обучению и проверке знаний при ЯГСХ с 28-31 октября проводятся курсы по обучению охране труда всех руководителей предприятий, организаций (независимо от форм собственности), их заместителей, специалистов по ОТ.

— С каждого предприятия должно быть не менее 3-х человек.

— Обучение обязательно, по завершении курсов выдается удостоверение.

— Оплата обучения для руководителей — 600 рублей, для заместителей руководителя, специалистов — 400 рублей.

— Для работников сельского хозяйства бесплатно.

— Обучение будет проводиться в актовом зале администрации МО «Намский улус».

За возникающими вопросами обр. по тел. 21-1-63 Кривошапкина А.С. вед. спец. по ТО и ОТ, каб. 212.

Үрүҥ эриэн, сүүҺүгэр туоҺахталаах, уҥа муоҺа токуруйан кэлэн чэчэгэйигэр сыстыбыт үҺүн ааспыт тиҥэҺэ сүттэ. **Көрбүттэр М[illegible]аары уул. 11 №-гэр, 22-2-55 тел. манньаҕа биллэрэргитигэр көрдөҺөбүт** уонна хара эриэн, сүүҺүгэр маҥан туоҺахталаах, аттамматах, моонньугар быалаах борооску көҺүннэ. Сүтүктээхтэр кэлэн ыларгытыгар.

Грузоперевозки до 1,5 тн. Цена по договоренности.
Тел. 25-1-13.

<u>*Айыы киҺитэ аҺыныгас, Күн киҺитэ көмүскэс*</u>

«БЕЛАЯ ТРОСТЬ» АКЦИЯ

«Белая трость» акция көрбөттөр аан дойдутааҕы федерацияларын ыҥырыытынан 1969 сыл алтынньы 15 күнүттэн ыытыллар. Сорох дойдуларга ити дьаҺал сэтинньи 13 күнүгэр, Валентин Гаюи, Франциятан төрүттээх тифлопедагог төрөөбүт күнүгэр ыытыллар. Кини Францияҕа уонна Россияҕа көрбөт дьоннорго үөрэх тэрилтэлэрин аспыта. Ити хамсааҺыҥҥа Россия 1987 сылтан кыттар. БиҺиги обществобыт «Белая трость» акцияны 1999 сылтан быспакка ыытар. **Акция сыала-соруга:** правительство көрбөт дьоннор кыҺалҕаларын быҺаарар соруктаах.

Намнааҕы обществоҕа билиҥҥи турутунан 89 хараҕынан инбэлиикка таҕсыбыт дьон учуокка тураллар. Олох көрбөт 30 киҺи, 12 мөлтөхтүк көрөр оҕо баар. Общество чилиэннэриттэн 70% 60-тан үөҺэ саастаахтар.

БиҺиги дьоммут кыҺалҕаларын: олорор дьиэни, эргэрбит дьиэ өрөмүөнүн, айылҕа гааҺын, телефону киллэриини, сынньанар путевканы уонна химическэй биотуалеты туруорсаллар. Радио суох буолан кырдьаҕастар радио истэллэригэр мэҺэйи көрөллөр. Кэнники сылларга көрбөт дьоннорго аналлаах күн аайы туттар табаардары көрдөҺүү улаатта. Баттык торуоската суох кырдьаҕастар хаамалллара олус ыарахан. Саҥарар чаҺыта суох бириэмэни билбэттэр. Телефон тыаҺаатаҕына харбыаланан аппарааты көрдүүрүгэр уустук буолар. Итиннэ радиотелефон улахан көмө буолуо этэ.

Общество үбэ-харчыта суох буолан, онтон-мантан көмө көрдүүбүт даҕаны көмөлөҺөр тэрилтэ, киҺи аҕыйахтар. Арай бу күннэргэ «Белая трость» акция көмө фондатыгар бастакынан А.А. Федоров салайааччылаах «Намгазстрой» тэрилтэ улахан көмөнү онгорон үөртэ. Бу тэрилтэҕэ биҺиги улахан махталбытын тиэрдэбит. Буола турар акцияҕа атын тэрилтэлэр, кыахтаах дьон биҺиги кыҺалҕалаах дьоммутугар күүс-көмө буоларгытыгар ыҥырабыт.

Счет нүөмэрэ: ***40703810976190000042 Намское ОСБ № 5040 с. Нам ИНН 1435056233.***

А. СОЛОВЬЕВ,
көрбөттөр обществоларын председателэ

Администрации с. Намцы МО «Намский улус» на постоянную работу срочно требуется электрик со стажем работы.

Администрация с. Намцы

Күндүтүк саныыр уолум, кэргэним, аҕабыт
КУЛИЧКИН
Семен Петрович
уҺун ыарахан ыарыыттан эдэр сааҺыгар олохтон туораабытын чугас аймахтарбытыгар, доҕотторугар дириҥник курутуйан туран иҺитиннэрэбит.
Ийэтэ, кэргэнэ, оҕолоро

Таптыыр бырааппыт, убайбыт
КУЛИЧКИН
Семен Петрович
уҺун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн оҕолоругар, кийииппитигэр Надежда Викторовнаҕа, кырдьаҕас эдьиийбитигэр Александра Ивановнаҕа, чугас аймахтарбытыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Балыстара, бырааттара

Өр сылларга ыаллыы олорбут дьоммутугар Суздалова Альбина Егоровнаҕа, Куличкина Александра Ивановнаҕа, кэргэнигэр Надяҕа, оҕолоругар Славикка, Шураҕа тапталлаах аҕалара, уоллара, убайдара
КУЛИЧКИН
Семен Петрович
уҺун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Винокуровтар, Колемовтар

Киин балыыҺа терапевтическай отделениетын үлэҺитигэр Куличкина Надежда Викторовнаҕа тапталлаах кэргэнэ, Славаҕа, Шурочкаҕа аҕалара, Куличкина Александра Ивановнаҕа уола
КУЛИЧКИН
Семен Петрович
алтынньы 22 күнүгэр уҺун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Терапевтическай отд. коллектива

Убаастыыр эдьиийбитигэр Куличкина Александра Ивановнаҕа уола, кийииппитигэр Надежда Викторовнаҕа кэргэнэ, Славикка уонна Шурочкаҕа аҕалара
КУЛИЧКИН
Семен Петрович
ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Гоголевтар, Захаровтар, Смирновтар, Васильевтар, Новиковтар, Даниловтар

Бииргэ үөрэммит дьүөгэбитигэр Куличкина Н.В. таптыыр кэргэнэ, оҕолоругар Славаҕа, Шурочкаҕа аҕалара
КУЛИЧКИН
Семен Петрович
уҺун ыарахан ыарыыттан эдэр сааҺыгар өлөн олохтон туораабытыгар ийэтигэр, чугас дьонугар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит, аҺыыгытын тэҥҥэ үллэстэбит.
10 «в» 1981 с. аатыттан Пестрякова Н.А.

Убаастыыр саҥаспытыгар Александра Ивановнаҕа, эдьиийбитигэр Альбина Егоровнаҕа, кийииппитигэр Надеждаҕа, сиэннэрбитигэр Славаҕа, Шурочкаҕа тапталлаах уола, кэргэнэ, аҕалара
КУЛИЧКИН
Семен Петрович
уҺун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Куличкиннар, Жирковтар, Никифоровтар, Сивцевтэр

Убаастыыр чугас ыалбыт ийэтигэр А.И. Куличкинаҕа, эдьиийигэр, кэргэнигэр Надяҕа, оҕолоругар Славикка, Шурочкаҕа тапталлаах уола, аҕалара
КУЛИЧКИН
Семен Петрович
уҺун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Чугас ыаллара Бочкаревтар, Елисеевтэр, Васильева Ф.П., Корякиннар

Оҕо сааспыт доҕоро
ВИНОКУРОВ
Андрей Егорович
эмискэ биҺиги кэккэбититтэн туораабытыгар кэргэнигэр, оҕолоругар Людаҕа, Пашаҕа дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Намтан Винокуровтар, Дьокуускайтан Лыткиннар

I Хомустаах орто оскуолатын учуутала, «Горизонт» түркулуун салайааччыта
ВИНОКУРОВ
Андрей Егорович
ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан кэргэнигэр Винокурова С.Н., оҕолоругар, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Намнааҕы Оҕо эйгэтин Түөлбэтин коллектива

Истиҥник саныыр дьүөгэбитигэр Винокурова Саргылана Николаевнаҕа, ийэлэригэр Неустроева Елена Ивановнаҕа, оҕолоругар таптыыр кэргэнэ, күтүөтэ, аҕалара
ВИНОКУРОВ
Андрей Егорович
эмискэ ыалдьан күн сириттэн барбытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит, хомолтоҕутун тэҥҥэ үллэстэбит.
Намтан Соловьевтар, куораттан Макаровтар

Бииргэ үөрэммит дьүөгэбитигэр өр сылларга сельсовет секретарынан үлэлээбит, педагогическай үлэ ветераныгар Неустроева Елена Ивановнаҕа, оҕолоругар Саргыланаҕа, Коляҕа, сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар таптыыр күтүөтэ, кэргэнэ, аҕалара I Хомустаах орто оскуолатын дириҥ билиилээх географияҕа учуутала, республикаҕа туризм сайдыытыгар бөдөҥ кылаатын киллэрбит
ВИНОКУРОВ
Андрей Егорович
соҺумардык ыалдьан күн сириттэн барбытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Дьокуускай куорат 2 №-дээх оскуолатын 1961 с. выпускниктара Г.Г. Алексеева, Н.Н. Гоголева, М.В. Заровняева, Р.Н. Винокурова

Амурдааҕы Комсомольскай куорат пединститутугар биир кэмҥэ үөрэммит табаарыспыт
ВИНОКУРОВ
Андрей Егорович
соҺумардык ыалдьан күн сириттэн барбытынан кэргэнигэр Саргылана Николаевнаҕа, оҕолоругар, чугас дьонугар дириҥ кутурҕаммытын тириэрдэбит.
1983-86 сс. Комсомольскай куорат выпускниктара

Дьокуускай куоракка олорор күндүтүк саныыр дьоммутугар Ефимов Прометей Михайловичка, Ефимова Мария Николаевнаҕа, Барашкова Антонина Николаевнаҕа, Машаҕа, Мишаҕа, Ленаҕа тапталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ
СИВЦЕВА
Парасковья Дмитриевна
77 сааҺыгар уҺун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын биллэрэбит.
Намтан Тамара, Роман Шапошниковтар

Нам промкомбинатыгар уҺун кэмҥэ бухгалтерынан үлэлээбит үлэ, тыыл ветерана
СИВЦЕВА
Парасковья Дмитриевна
уҺун ыарахан ыарыыттан 77 сааҺыгар ыалдьан олохтон барбытынан аймах-билэ дьонугар, кыргыттарыгар, сиэннэригэр, күтүөттэригэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Нам селотун ветераннарын сэбиэтэ

Выражаем глубокое соболезнование психологу Намской начальной школы, заведующей социально-психологического сопровождения Намского улуса Пинигиной Светлане Степановне в связи с трагической смертью любимого мужа
ПИНИГИНА
Дмитрия Дмитриевича.
Педагоги-психологи школ улуса

КЭРИЭСТЭБИЛ

БиҺиги дьиэ кэргэн күндү эдьиийбитин, баар-суох эрэнэр, тирэнэр тирэхпитин Дьяконова Евдокия Николаевнаны ыарахан ыарыы олус суҺаллык, сүрдээх түргэнник биҺигиттэн ылан барбыта алтынньы 25 күнүгэр биир сылын туолар.

Эдьиийбит Евдокия Николаевна 1951 с. ыам ыйын 16 күнүгэр Хамаҕатта нэҺилиэгэр төрөөбүтэ. Ыал улахан оҕото буолан, соҕотох ийэбитигэр үлэҺит буолан көмөлөҺөөрү 1966 с. баара эрэ 15 саастааҕар Намнааҕы педагогическай училищеҕа үөрэнэ киирбитэ. 1970 с. үөрэҕин ситиҺиилээхтик бүтэрэн Верхоянскай оройуонугар үлэтин пионербаҺаатайынан саҕалаабыта. Верхоянскай оройуонугар 3 сыл үлэлээбитигэр үтүмэн элбэх грамоталардаах, махтал, эҕэрдэ суруктардаах. 1973 с. төрөөбүт дойдутугар Намҥа үлэ миэстэтэ көстөн үөрэн-көтөн кэлэн Хатыҥ Арыы орто оскуолатыгар эмиэ пионербаҺаатайынан, начальнай кылаас учууталынан 1979 с. диэри үлэлээбитэ. Ити үлэлээбит сылларын кэлин сүрдээх истиҥник ахтара, ол кэмҥэ бииргэ алтыспыт, үлэлээбит дьүөгэлэрэ олоҕун тиҺэх күннэригэр диэри эрэллээх доҕор буолбуттара.

1988 с. Модут нэҺилиэгэр сэбиэт председателинэн талыллар. Ити кэмтэн ыла эдьиийбит олоҕо тиҺэх күннэригэр диэри салайар үлэҕэ анаммыта. Ол курдук партия райкомун хотугу группатыгар политпросвещение кабинетын сэбиэдиссэйинэн, Модут совхоҺугар парткомунан, юриҺынан, Модут нэҺилиэгэр баҺылыгынан пенсияҕа таҕсыар диэри үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ. Эдьиийбит баҺылыгынан үлэлиир кэмигэр Модут орто оскуолатыгар, кулуупка хас эмэ сылларга ыытыллыбатах капитальнай өрөмүөн ыытаран дьиэлэр сытыйбыт акылааттарын уларыттарбыта. Биир улахан ситиҺиитинэн 2000 с. Модут орто оскуолата билиҥҥи бириэмэҕэ эппиэттиир экологическай, агротехнологическай хайысхалаах агрооскуола статуҺун ыларыгар оскуола салайааччытын, коллективын кытта тэҥҥэ сүүрэн-көтөн үлэлэспитэ. Бу оскуола билигин улууска эрэ буолбакка, республикаҕа кэккэ ситиҺиилэринэн биллэр.

БиҺиги эдьиийбит үлэни үрдүктүк тутара, наада буоллаҕына күннэри-түүннэри сылдьара, ыарыыны-тумууну билиммэт этэ. Ол курдук төҺө да ыарахан ыарыыга ыллара сырыттар, сарсыҥҥы күнүгэр куоракка эмкэ киирээри сылдьан киэҺэ Хамаҕаттаҕа биэрэпис муннньаҕар бара сылдьыбыта. Аны ыарахан операция кэнниттэн, балыыҺаҕа сытан, нэдиэлэтэ да тула илигинэ Модут нэҺилиэгин историятын урут суруйа сылдьыбытын көннөрөн, ситэрэн биэрбитэ. Ааҕарын, суруйарын наҺаа сөбүлүүрэ. Уруучука, харандаас, суутар эрэҺиинэ кини суумкатыгар өрүү баар буолаллара. БиҺигини кинигэ атыыласпаккыт, аахпаккыт диэн куруутун сэмэлиирэ.

Эдьиийбит киҺи быҺыытынан бииргэ төрөөбүттэригэр, күтүөттэригэр, кийииттэригэр, бары аймахтарыгар кыҺамньылаах, кыҺыыра билбэт этэ, төҺө кыалларынан барыбытын түмэн көмөлөҺө, өйүү сатыыра, барыбытын сүбэҺитамаҺыт, барыбыт кыҺалҕабытын, үөрүүбүтүн тэҥҥэ үллэстэрэ.

Кэнники ыарыытын билэн да баран суламмат-кэлэммэт, ытаабат-соҥообот, наар үчүгэйи баҕарар, саныыр олус да тулуурдаах, кыттаанах санаалаах эбит.

БиҺиги эдьиийбит төҺө да ыал буолан оҕо төрөтөн бүөбэйдээбэтэҕин иҺин сиэн бырааттарыгар, балыстарыгар истиҥ сыҺыаннаах, кыҺамньылаах этэ. БиҺиги оҕолорбут эдьиийдэрин «Улахан Эдьиий» диэнтэн атынньык ааттаабаттар.

Эдьиийбит, Евдокия Николаевна, алҕастардаах, сыысхаллардаах да эбит буоллаҕына, кини дьон туҺа диэн онгорбут үтүөтэ, сырдык ыра санаата ону төҺө эмит баҺыйыа, онон кини ыраас дууҺата уоскулаҥы булуо диэн эрэнэбит.

Бииргэ төрөөбүттэрэ, кийииттэрэ, күтүөттэрэ, сиэн балыстара уонна бырааттара

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура, — 21496; ;
бухгалтерия — 21332;
факс — 21332; **"НАМ" ТРК** — 21632;
иллюстрация уонна реклама (секретариат), редакционнай издательскай система — 21141

Тэрийэн таҺаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууҺун «Энсиэли» хаҺыат редакцията» государственнай учреждение. Маассабай информация средстволарын туҺунан РФ Сокуоннарын тутуҺууну хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетын СР региональнай управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №19-0428.**

Сурукка аакхытын-суолгутун, үлэҕитин, дьиэҕит аадырыҺын чопчу ыйыҥ. Редакцияҕа киирбит суруктар төннөрүллүбэттэр. *Автор этэрэ хаҺыат санаатыныын мэлдьи биир буолбат.*

"ЭНСИЭЛИ" - Нам улууҺун хаҺыата.
678380, Саха Республиката, Нам с., Заложнай уул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

Талылынна уонна таҥылынна "Энсиэли" хаҺыат редакционнай-издательскай ситимигэр.
ХаҺыат Дьокуускайга "Сахаполиграфиздат" НИПК бэчээттэннэ, Орджоникидзе уул. 38.
Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лиис.
Көнүл сыананан атыыланар
Индексэ — 54889. ТираҺа — 2019
Бэчээккэ илии баттанна —12:00 ч. 24.10. 2003
СакааҺын №-рэ — 130